

Kodeks ponašanja za zaštitu djece i mladih (Safeguarding Children and Young People Code of Conduct)

Kodeksom ponašanja za sigurnost djece (Child Safety Code of Conduct) nadbiskupije pomaže se stvoriti pozitivno, uljuđeno i sigurno okruženje tako da se utvrde očekivanja u vezi s odgovarajućim ponašanjem svećenika, zaposlenika i volontera tijekom njihovih interakcija s djecom i mladima uključenima u programe, aktivnosti i događaje.

Ovim Kodeksom ponašanja za sigurnost djece odražava se naše prihvaćanje da svako dijete ili mlada osoba „ima jedinstvenu vrijednost stvorenu na sliku i priliku Boga“ i zaslužuje zaštitu (Pontifikalno povjerenstvo za zaštitu maloljetnika iz 2016. (Pontifical Commission for the Protection of Minors 2016)).

Svećenici, zaposlenici i volonteri koji su službi ili rade s djecom i mladima u okviru Katoličke nadbiskupije u Melbourneu (Catholic Archdiocese of Melbourne) imaju odgovornost razumjeti važnost svoje uloge pojedinačno i kolektivno da bi se jamčila dobrobit i sigurnost sve djece i mladih.

Tijekom sudjelovanja u aktivnostima župe, agencije ili entiteta od svećenika, zaposlenika i volontera traži se da djeluju na način kojim se djeca i mladi u svakom trenutku štite od zlostavljanja i povrjeđivanja.

OČEKIVANJA

Pravilo nikada sam

Svećenici, zaposlenici i volonteri trebali bi izbjegavati situacije bez nadzora, odnosno jedan-na-jedan s djecom i mladima. Aktivnosti i/ili razgovori s djecom i mladima trebaju se obavljati pred ostalima.

Nadzor

Kad djeca i mladi dolaze bez svojih roditelja ili skrbnika, svećenici, zaposlenici i volonteri koji vode programe, aktivnosti i događaje namijenjene djeci i mladima odgovorni su za aktivan nadzor djece i mladih.

Seksualno zlostavljanje/nedolično ponašanje

Zabranjuje se svaki oblik seksualne aktivnosti s djecom i mladima ili u prisutnosti djece ili mladih koji sudjeluju u aktivnostima župe, agencije ili entiteta u okviru nadbiskupije. Seksualno zlostavljanje događa se kad osoba upotrebljava snagu, silu ili autoritet da uključi ili izloži dijete ili mladu osobu bilo kojem obliku seksualne aktivnosti.

Seksualnim ponašanjem obuhvaća se čitav raspon aktivnosti koje bi se po svojoj naravi opravdano mogle smatrati seksualnima kojim se uključuje, između ostalog, sljedeće:

- ponašanje kojim se uključuje kontakt kao što je stupanje u spolni odnos, ljubljenje, milovanje ili seksualna penetracija ili iskorištavanje djeteta putem prostitucije ili izrada materijala kojima se iskorištavaju djeca (tj. pornografija kojom se uključuje djecu i mlade)
- ponašanje kojim se ne uključuje kontakt kao što je oćijukanje, zapoćinjanje seksualno eksplicitnog razgovora, seksualne aluzije, slanje neprikladnih tekstualnih poruka, neprimjerno fotografiranje, neprimjeren mrežnog sadržaja ili izlaganje pornografiji ili nagosti
- obučavanje osmišljeno da se djecu ili mlade uključi u seksualnu aktivnost (npr. favoriziranje, davanje poklona, „tajni“ kontakt s djetetom ili mladom osobom, gruba igra, prekomjerna naklonost).

Nadbiskupija se zala že za sigurnost, dobrobit i dostojanstvo sve djece, mladih i ranjivih odraslih osoba.

Kodeks ponašanja za zaštitu djece i mladih (Safeguarding Children and Young People Code of Conduct)

Fizički kontakt

Stvaranje okruženja koje je sigurno za dijete ne znači nepostojanje fizičkog kontakta s djecom i mladima. Tijekom rada s djecom i mladima može doći do prikladnog i neinvazivnog kontakta npr. za vrijeme bavljenja sportom, držanja malog djeteta u igraonici, pružanja prve pomoći ili držanja za ruke za vrijeme molitve.

Iako je nemoguće opisati sve potencijalne slučajeve primjerenog i neprimjerenog fizičkog kontakta, sljedećim načelima može se pomoći pri utvrđivanju primjerenog kontakta.

Svećenici, zaposlenici i volonteri mogu:

- se uključiti u fizički kontakt koji je neinvazivan i koje bi razumna osoba smatrala primjerenim kontekstu (npr. daj pet, tapšanje po ramenu, držanje ruke malog djeteta pri prelasku ulice, stavljanje ruke oko ramena uznemirene mlade osobe)
- potaknuti kontakt kao odgovor na potrebe djeteta ili mlade osobe u skladu s granicama aktivnosti ili programa (npr. podizanje djeteta koje je palo, pružanje prve pomoći kada se dijete ozlijedilo, tješjenje rastuženog djeteta, namještanje sportske opreme uz djetetovo dopuštenje).

Svećenici, zaposlenici i volonteri trebaju:

- Objasniti djetetu ili mladoj osobi što rade kad ulaze u fizički kontakt i tražiti dopuštenje prije samog kontakta (npr. „Mogu li staviti svoju ruku na tvoje rame kako bih s tobom molio?“).
- Poštovati znakove da djetetu fizički kontakt nije ugodan (npr. dijete se odmiče ili odvraća pogled, pokazuje nelagodu).
- Poštovati kulturološke osjetljivosti karakteristične za fizički kontakt s djecom i mladima iz različitih kultura. Kulturološke prakse i norme povezane s fizičkim kontaktom znatno se razlikuju i treba ih istražiti npr. u nekim kulturama može biti prikladno da dijete drži ruku odrasle osobe dok u drugim kulturološkim skupinama fizički kontakt s odraslom osobom s kojom dijete nije u srodstvu ili je drugog spola se ne dopušta.
- Poštujte sposobnosti djece i mladih s invaliditetom (npr. poštuju neovisnost mlade osobe s invaliditetom tako da je upitate bi li željela pomoć).

Svećenici, zaposlenici i volonteri trebaju izbjegavati fizički kontakt:

- s ustima, preponama, genitalijama, stražnjicom i grudima osim u hitnim medicinskim situacijama (npr. pri upotrebi defibrilatora, reanimaciji usta-na-usta)
- koji potiče zaposlenik ili volonter radi ostvarivanja svojih potreba (npr. volonter koji kontinuirano grli djecu ili ih potiče da mu sjednu u krilo jer su usamljena)
- koji bi razumnoj promatraču odavao dojam seksualne naravi
- s ciljem da djetetu ili mladoj osobi prouzroči nelagodu ili je povrijedi
- kojim se uključuje gruba igra, hrvanje, vragolije ili škakljanje
- koji nije u skladu sa željama djeteta ili mlade osobe

Kodeks ponašanja za zaštitu djece i mladih (Safeguarding Children and Young People Code of Conduct)

- povezan s osobnom njegom za koju dijete ili mlada osoba ne traži pomoć (npr. upotreba toaleta, oblačenje, tuširanje)
- koji se događa nasamo.

Pogledajte **INFORMACIJSKI LIST: Fizički kontakt** za dodatne informacije o načinima ophođenja pri fizičkom kontaktom s djecom i mladima na način kojim se promiče njihova sigurnost.

Upotreba, posjedovanje ili nabava alkohola i droga

Svećenici, zaposlenici i volonteri:

- ne smiju konzumirati alkohol ili droge prije ili za vrijeme skrbi o djeci i mladima.
- ne smiju biti pod utjecajem propisanog lijeka kojim se može oslabiti njihova sposobnost pružanja skrbi djeci i mladima
- moraju djeci i mladima jamčiti zdravo okruženje bez dima (npr. uključujući e-cigarete).

Nabava alkohola ili droga djeci i mladima protuzakonita je i strogo se zabranjuje. Pogledajte odjeljak **Davanje lijekova** za informacije o davanju lijekova djeci i mladima.

Usmjeravanje ponašanja djece i mladih (disciplina)

Želja nam je jamčiti da sva djeca i mladi u našoj nadbiskupiji imaju pozitivno iskustvo.

Tijekom rada s djecom i mladima, utvrđivanjem smjernica u suradnji s djecom i mladima pomaže se usmjeravati ponašanje s ciljem promicanja sigurnosti i dobrobiti svih uključenih.

S vremena na vrijeme mogu trebati strategije za upravljanje ponašanjem da bi se:

- zajamčilo sigurno, pozitivno i učinkovito okruženje
- zajamčila sigurnost i dobrobit djece i mladih
- riješio problem ometajućeg ponašanja.

Svećenici, zaposlenici i volonteri moraju upotrebljavati pravedne i dobno i razvojno prihvatljive strategije kojima se odražava poštovanje. Djetetu ili mladoj osobi treba pokazati jasan smjer i na pozitivan joj način omogućiti da preusmjeri svoje ponašanje.

Ako se dijete ili mlada osoba nastavi ponašati na način kojim se predstavlja izazov, preporučuje se razgovarati s roditeljima ili skrbnicima i surađivati s njima radi poticanja pozitivnog ponašanja.

Fizičko (tjelesno) kažnjavanje ni pod kojim se uvjetima ne dopušta kao ni bilo koji oblik postupanja koji bi se mogao smatrati ponižavajućim, okrutnim ili zastrašujućim.

Ilegalne droge

Droga se definira kao ilegalna ako se zabranjuje zakonom npr. heroin, kokain, GHB, metamfetamin, kanabis.

Kodeks ponašanja za zaštitu djece i mladih (Safeguarding Children and Young People Code of Conduct)

Davanje poklona i/ili novca

Pokloni koje odrasla osoba daje određenom djetetu ili mladoj osobi mogu se smatrati favoriziranjem ili obučavanjem u svrhe seksualnog zlostavljanja.

Dopušta se davati poklone (jednake vrijednosti) skupini djece i mladih koji sudjeluju u aktivnostima župe, agencije ili entiteta (npr. čokoladno jaje daje se djeci koja na Uskrs dolaze na dječju liturgiju (Children's Liturgy)).

Sigurnost se jamči kada je davanje poklona dio aktivnosti župe, agencije ili entiteta (npr. obilježavanje obljetnice, praznični događaj) uz odobrenje izravno nadređene osobe.

Rješavanje zahtjeva za financijsku ili materijalnu pomoć

Davanje financijske ili materijalne pomoći ne bi trebala biti odgovornost „pojednog“ svećenika, zaposlenika ili volontera. Davanje novca ili kupnja poklona može se smatrati obučavanjem s lošim namjerama.

Ako djetetu ili mladoj osobi treba financijska ili materijalna pomoć, svećenici, zaposlenici i volonteri moraju o tom zahtjevu raspraviti s relevantnim osobama (ili neposrednim nadređenim) u okviru svoje župe, agencije ili entiteta da bi dobili odgovarajući odgovor župe, agencije ili entiteta.

Jezik i ton

Tijekom komunikacije s djecom i mladima važno je upotrebljavati prikladan jezik i ton. Time se može afirmirati, poduprijeti i potaknuti djecu i mlade te izgraditi njihovo samopouzdanje.

Hotimično ili nehotimično svećenici, zaposlenici i volonteri mogu upotrebljavati jezik kojim se šteti, obeshrabruje, plaši, prijeti i ponižava djecu i mlade. Isto tako, tonom koji upotrebljavaju odrasle osobe može se utjecati na samopouzdanje i osjećaj sigurnosti djeteta ili mlade osobe.

Svećenici, zaposlenici i volonteri moraju:

- Upotrebljavati pozitivan i poticajan, a izbjegavati prijeteći i zastrašujući jezik.
- Upotrebljavati ton koji je prikladan kontekstu. Primjerice, izvikivanje poticaja tijekom sportske aktivnosti može biti prikladno, no nije prikladno vikati na dijete koje je zakasnilo.
- Izbjegavati diskriminirajući, rasistički ili seksistički jezik ili ophođenje.
- Izbjegavati pogrdan, omalovažavajući ili negativan jezik uključujući pogrдне nazive.
- Izbjegavati neprikladne komentare o djetetu ili mladoj osobi (npr. komentiranje djetetove težine, inteligencije, obiteljske situacije, seksualne orijentacije).
- Izbjegavati jezik koji je seksualne naravi uključujući sugestivan humor, šale i aluzije.
- Izbjegavati prostote (npr. psovanje).

Fotografije/videozapisi mladih osoba

Važno je jamčiti da se fotografije i videozapisi djece i mladih snimaju za svrhe župe, entiteta ili agencije. U sklopu postupka pristanka roditelje ili skrbnike treba obavijestiti o tome kako će se fotografije ili videozapisi vjerojatno upotrebljavati (npr. mrežna stranica, oglasna ploča, bilten) i gdje će najvjerojatnije objaviti.

Nadbiskupija se zalaže za sigurnost, dobrobit i dostojanstvo sve djece, mladih i ranjivih odraslih osoba.

Kodeks ponašanja za zaštitu djece i mladih (Safeguarding Children and Young People Code of Conduct)

Tijekom snimanja fotografija ili videozapisa, svećenici, zaposlenici i volonteri moraju:

- Uvijek poštovati odluku roditelja ili skrbnika da dijete ili mlada osoba ne sudjeluje. Postoje valjani i obvezujući razlozi zbog kojih se dopuštenje može uskratiti (npr. pitanjima povezanim s roditeljskom skrbi djeteta, obiteljskim nasiljem i/ili zaštitom djeteta može se spriječiti fotografiranje djeteta radi zaštite njihove sigurnosti).
- Dati djeci i mladima priliku da pristanu sudjelovati u snimanju fotografija ili videozapisa kada je to prikladno.
- Snimati fotografije ili videozapise u prisutnosti drugih (tj. uz nadzor), a ne nasamo ili u tajnosti.
- Pobriniti se da su djeca i mladi prikladno odjeveni i u prikladnoj pozi.
- Pobriniti se da sadržaj fotografije ili videozapisa nije uvredljiv (npr. seksualan, rasistički, nasilan, prijeteći).
- Ne smiju pohranjivati ili čuvati fotografije ili videozapise za osobnu upotrebu. Primjerice, videozapis dječjeg zbora mora se preuzeti i prenijeti na odgovarajući uređaj za pohranu ili disk računala župe, agencije ili entiteta čim je to izvedivo te se mora izbrisati s osobne opreme.

Župa, agencija ili entitet mora:

- Razmotriti mogućnost stigmatizacije djeteta ili mlade osobe putem javnog udruživanja. Primjerice, objavom fotografije djeteta koje je u nepovoljnom položaju kako uzima paket s hranom potencijalno može se prouzročiti zadirkivanje ili nasilničko ponašanje.
- Ograničiti podatke o identitetu da bi se onemogućilo određivanje položaja djeteta. Primjerice, razmotrite izostavljanje imena u nazivu fotografije.

Pogledajte **INFORMACIJSKI LIST: Fotografije i videozapisi djece i mladih** za dodatne informacije o zaštiti djece i mladih pri snimanju i objavljivanju fotografija i videozapisa.

Upotreba elektroničke komunikacije uključujući društvene medije

Svećenici, zaposlenici i volonteri župe, agencije ili entiteta ne bi trebali upotrebljavati nikakve „privatne“ kanale komunikacije (npr. osobni račun elektroničke pošte, osobni račun društvenih medija) za komunikaciju s djecom i mladima iz župe, agencije ili entiteta za svrhe župe, agencije ili entiteta.

Dužni su:

- komunicirati koristeći se uređajima župe, agencije ili entiteta ako su dostupni (npr. poslovni mobilni telefon)
- postaviti ili upotrebljavati adresu elektroničke pošte župe, agencije ili entiteta (npr. *imežupe@cam.org.au*)
- dodati „u kopiju“ roditelje i skrbnike (i druge relevantne strane npr. koordinatora programa)
- izravno komunicirati sa skupinom, a ne pojedinačno
- komunicirati putem posebnih stranica „grupe“ postavljene na platformama društvenog medija (i u tu grupu uključiti roditelje i skrbnike)
- ograničiti komunikaciju na pitanja izravno povezana s provedbom aktivnosti ili programa
- prenositi poruku koja se odnosi na službu pristojno i prijateljski uz ograničavanje osobnog sadržaja

Nadbiskupija se zalaže za sigurnost, dobrobit i dostojanstvo sve djece, mladih i ranjivih odraslih osoba.

Kodeks ponašanja za zaštitu djece i mladih (Safeguarding Children and Young People Code of Conduct)

- izbjegavati bilo kakvu komunikaciju uključujući tekstove, fotografije, videozapise, poveznice na mrežna mjesta ili šale za koje bi razuman promatrač mogao shvatiti da su seksualne naravi, pogrdne, diskriminirajuće, prijeteće, nezakonite ili opscene
- pohranjivati i čuvati evidenciju o komunikaciji
- napraviti jasnu razliku između društvene komunikacije za koju postoje prethodni društveni odnosi (npr. rođak, prijatelj) i komunikacije za svrhe programa, aktivnosti ili događaja povezanih sa župom, agencijom ili entitetom.

Ne smiju:

- ni pod kojim okolnostima tražiti od djeteta ili mlade osobe da taji bilo kakvu komunikaciju
- upotrebljavati komunikaciju za dogovaranje „tajnog“ kontakta s djetetom ili mladom osobom izvan granica programa ili aktivnosti
- poticati djecu i mlade da komuniciraju u privatnim mrežnim okruženjima (npr. pričaonice, stranice za igru ili putem bilo kojeg drugog kanala) koja nije odobrila župa, agencija ili entitet
- uključivati informacije koje bi treća strana mogla razumno upotrebljavati za identifikaciju ili kontakt s djetetom ili mladom osobom (npr. ne dodajte u objavu broj telefona mlade osobe)

Važno je imati na umu da počinitelji seksualnog zlostavljanja djeteta svoju ulogu mogu upotrebljavati da bi se „sprijateljili“ s djecom i mladima putem elektroničke komunikacije i olakšali kontakt „izvan“ nadzornih struktura programa, aktivnosti ili događaja župe, agencije ili entiteta.

Pogledajte **INFORMACIJSKI LIST: Elektronička komunikacija kojom se uključuju društveni mediji** za korisne informacije o upotrebi elektroničke komunikacije s djecom i mladima.

Otkrivanje kaznenih optužnica ili presuda

Pripadnik svećenstva, zaposlenik ili volonter koji podliježe Provjeri za rad s djecom (Working with Children Check) i/ili provjeri podataka iz kaznene evidencije u okviru Catholic Archdiocese of Melbourne dužan je odmah obavijestiti:

- svojeg „rukovoditelja“ npr. župnika ako je zaposlenik ili volonter
- generalnog vikara ako je pripadnik svećenstva

ako se optuži ili osudi za kazneno djelo povezano sa svojom službom u nadbiskupiji.

1. inačica: srpanj
2019. Professional
Standards Unit
psu@cam.org.au

Nadbiskupija se zalaže za sigurnost, dobrobit i dostojanstvo sve djece, mladih i ranjivih odraslih osoba.